

LLEGIM!

*Pla nacional
del llibre i la lectura*

Generalitat
de Catalunya

LLEGIM!

*Pla nacional
del llibre i la lectura*

Metodologia i pla de treball

Consell nacional de la lectura

Barcelona, 14 de juliol de 2022

ÍNDEX

1. Introducció	3
2. Objectius	4
3. Orientacions pel que fa a la metodologia i desenvolupament del Pla	5
4. Procediment d'elaboració	6
4.1. Organigrama	7
4.2. Òrgans col·legiats i unitats de treball. Funcions i composició	8
4.2.1. El Consell nacional de la lectura	8
4.2.2. El grup impulsor	10
4.2.3. Els grups de treball	12
4.2.4. La responsable departamental del Pla	13
4.2.5. L'oficina tècnica	13
4.2.6. La comunicació	14
4.2.7. La formulació final del Pla	14
5. Proposta d'àmbits de treball	15
6. Calendari de treball	21
7. Decàleg del Pla	22

1. Introducció

“Llegir és escollir perspectives des de les quals situar la nostra mirada invitant a reflexionar, a pensar i a crear.”
(Llei 10/2007, de 22 de juny, de la lectura, del llibre i de les biblioteques)

El Preàmbul de la Llei 10/2007, de 22 de juny, de la lectura, del llibre i de les biblioteques recorda que, durant segles, el llibre havia mantingut un format singular i únic, de la mateixa manera que es definia la lectura com l'exercici lector que feien els individus sobre els continguts del llibre. En el moment de la redacció de la Llei, però, la lectura s'entén com una eina bàsica per al desenvolupament de la personalitat i també com a instrument de socialització; és a dir, com a element essencial per a la capacitat i la convivència democràtica i per desenvolupar-se en la societat de la informació. En aquest context, doncs, cal garantir que tota la societat disposi de l'habilitat necessària per transformar la informació en coneixements, i aquesta capacitat s'aconsegueix gràcies a l'hàbit lector.

La lectura aporta capacitat crítica i dota les persones dels recursos necessaris per desenvolupar-se en la vida quotidiana. La lectura i el seu foment es consideren una eina bàsica per a l'exercici del dret a l'educació i a la cultura en el marc d'aquesta societat de la informació. Així mateix, el preàmbul de la Llei destaca el paper fonamental dels mitjans de comunicació, i en especial els de titularitat pública, en la promoció i el foment de l'hàbit lector i del llibre. També incideix en el paper clau de les biblioteques escolars com a eines per reforçar l'hàbit lector en l'àmbit educatiu, per tal que l'alumnat pugui comprendre i expressar-se amb claredat.

Es reconeix també el suport dels poders públics al llibre com a model d'expressió cultural i a la labor dels creadors sense els quals no existirien les obres que prenen forma de llibre. D'altra banda, també inclou la promoció de la principal indústria cultural: el propi sector del llibre. La regulació sobre la seva comercialització parteix de la convicció que es tracta d'alguna cosa més que d'un producte mercantil: “es tracta d'un suport físic que conté la plasmació del pensament humà, la ciència i la creació literària, possibilitant aquest acte transcendent i únic per a l'espècie humana, que és la lectura.” Amb el temps, han anat canviant els formats i les formes de llegir, les funcions de la lectura i les maneres d'accedir-hi.

És en aquest marc que es planteja l'elaboració del Pla nacional de llibre i la lectura, que respon al compromís del Govern en relació a la lectura com a forma insubstituïble d'accés al coneixement, de creixement personal i de cohesió social, elements indispensables per avançar cap a una societat democràticament més madura i socialment més justa.

Aquest Pla parteix de l'Acord de Govern de 14 de juliol de 2020, que va aprovar l'elaboració del Pla nacional del llibre i la lectura, la creació del Consell nacional de la lectura i va encarregar-ne al Departament de Cultura, en coordinació amb el Departament d'Educació, l'elaboració mitjançant la Institució de les Lletres Catalanes.

Posteriorment, amb data 1 de març de 2022, un nou Acord de Govern ha modificat l'Acord inicial. S'ha establert una nova metodologia de treball, amb la creació d'un nou espai tècnic aprovat pel Consell nacional de la lectura: el grup impulsor, que ha de fixar els grups de treball; un termini de dotze mesos per a la redacció del Pla a partir de la represa dels treballs, i la creació d'un Programa de caràcter temporal per assegurar el compliment dels objectius marcats pel Govern i el nomenament d'una persona per a la realització de les tasques assignades com a responsable departamental del Pla nacional del llibre i la lectura de Catalunya.

2. Objectius

El Pla nacional del llibre i la lectura té com a objectiu general el foment de l'hàbit lector i l'increment dels índexs de lectura, especialment en català.

Aquesta fita es complementa amb tres objectius específics que s'han d'assolir a través del pla de treball:

1. Generar un marc de reflexió a l'entorn del llibre i la lectura que permeti definir prioritats
2. Aportar dades i coneixement a partir d'un diagnòstic participatiu i en concertació amb els diferents agents del sector
3. Establir un full de ruta consensuat de necessitats i de propostes de millora, a curt i a mitjà termini (2025-2030), que esdevingui la base per orientar la presa de decisions de les polítiques públiques que s'han de desenvolupar

La finalitat d'aquest pla de treball és, doncs, la presentació, l'abril de 2023, d'un document que inclogui el diagnòstic de cadascun dels àmbits de treball plantejats i les propostes d'acció consensuades per tal d'assolir els objectius establerts, amb indicació d'un agent responsable per a cadascuna de les accions, un calendari d'execució, un pressupost i uns indicadors de seguiment i avaluació.

3. Orientacions pel que fa a la metodologia i desenvolupament del Pla

En la definició de la metodologia i durant el desenvolupament del pla de treball caldrà tenir en compte els aspectes següents:

El Pla nacional com a procés: la fase inicial d'elaboració del Pla nacional es traduirà en un document consensuat de prioritats i orientacions per a les polítiques de foment de la lectura i l'hàbit lector. El Pla suposa també l'establiment de mecanismes que, en el període posterior a l'aprovació del document, permetin coordinar-ne l'execució i fer-ne el seguiment. D'aquesta manera, cal entendre el Pla com un procés que es materialitza d'entrada en un document tangible però també, a curt i a mig termini, en un treball continuat.

El Pla nacional com a acord: el foment de l'hàbit lector i l'increment dels índexs de lectura, especialment pel que fa a la lectura en català, són una responsabilitat compartida per nombrosos agents públics i privats, els quals participaran en l'elaboració, consensuaran accions i faran el seguiment del Pla. Alhora, però, el Pla forma part de les polítiques culturals i educatives públiques i esdevé un instrument del Govern.

La transversalitat dins el Govern: el Pla ha de ser fruit del debat i la posada en comú dels múltiples interessos, necessitats i potencialitats dels agents públics i privats vinculats al llibre i la lectura de manera directa o indirecta. El procés d'elaboració i la concreció es promouran des del Departament de Cultura en coordinació amb el Departament d'Educació, amb la col·laboració d'altres departaments i administracions públiques i la participació dels agents privats representatius del sector, mitjançant la Institució de les Lletres Catalanes (ILC).

El context temporal: El Pla contempla l'aplicació de les mesures acordades tant a curt termini (2025) com a mitjà termini (horitzó 2030).

La comunicació, la transparència i la participació: el procés d'elaboració del Pla nacional hauria de contribuir a millorar la comunicació entre tots els agents que hi participen, i a establir les bases per consolidar-la. Més enllà dels agents públics i privats més reconeguts, el Pla nacional també servirà, a través dels grups de treball, la possibilitat d'integrar-ne d'altres. Des de la perspectiva de l'àmbit del llibre i la lectura, l'elaboració, la publicació i el desenvolupament d'un Pla nacional ofereix oportunitats no només d'enfortir l'àmbit i les polítiques que hi fan referència, sinó també per a fer-lo més visible de cara a l'exterior i per ampliar i diversificar les veus que hi participen. En el transcurs de l'elaboració del Pla s'aprofitaran algunes trobades professionals i altres ocasions significatives per informar del projecte.

4. Procediment d'elaboració

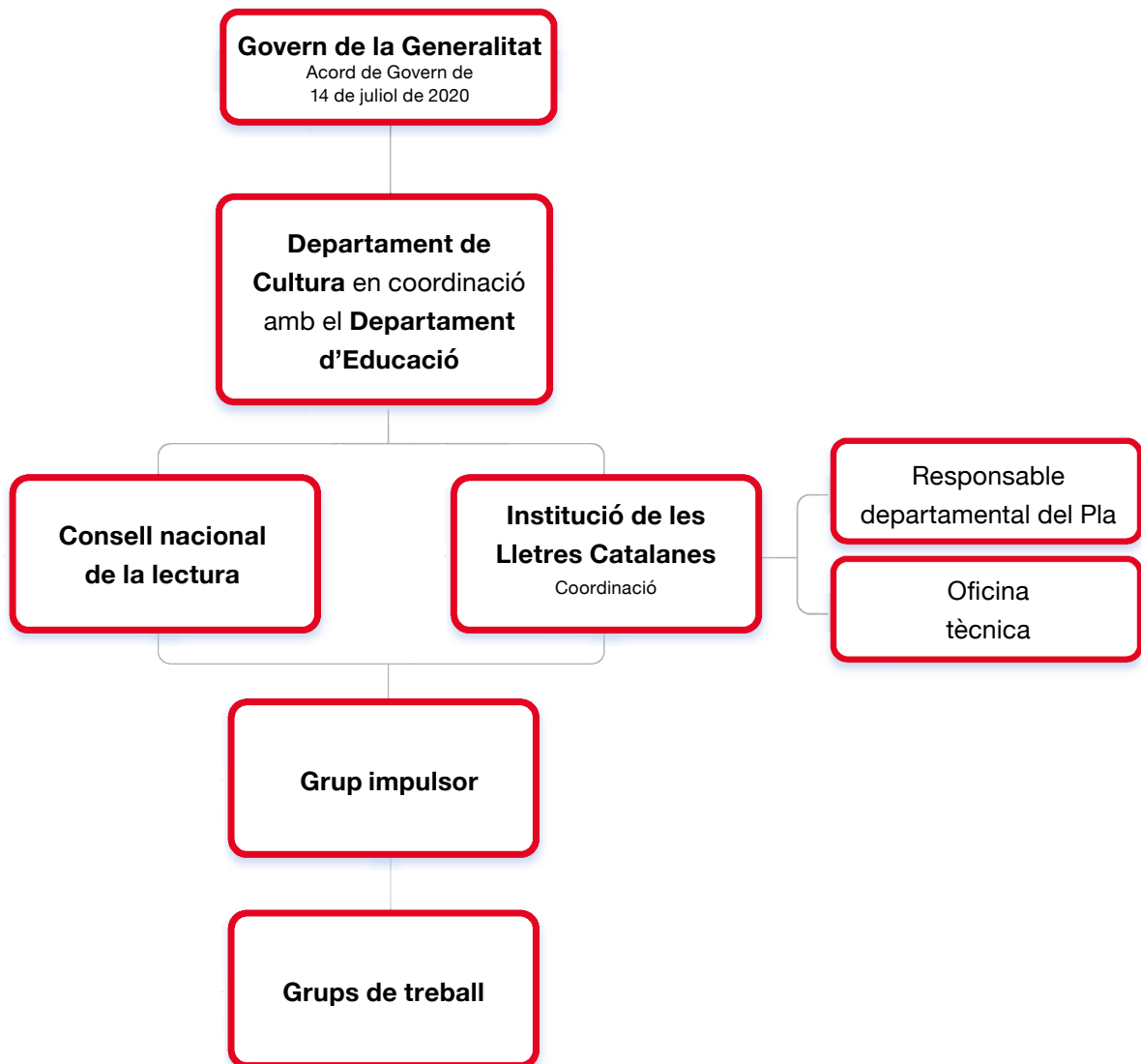
Tal com indica l'Acord de Govern, com a instrument de diagnòstic i planificació de les polítiques culturals, que permeten l'anàlisi de la realitat d'un sector, la concertació de prioritats entre l'administració pública i els agents privats i la previsió d'accions a curt i a mig termini, el Pla nacional del llibre i la lectura de Catalunya s'ha de dotar d'una metodologia que permeti analitzar la realitat actual del sector i les seves necessitats i establir les prioritats per a l'acció pública en concertació amb el sector. Per això es proposa seguir una metodologia estàndard de planificació que tingui en compte els marcs teòrics existents sobre planificació estratègica en polítiques culturals públiques, així com la pràctica adquirida pel Departament de Cultura en l'elaboració de plans integrals i plans d'impuls.

Aquesta metodologia parteix de l'existència del Consell nacional de la lectura i de la creació, per part d'aquest, d'un grup impulsor i dels grups de treball que aquest últim consideri necessaris.

La primera fase de desenvolupament del Pla ha de servir per recollir dades rellevants per a l'àmbit del llibre i la lectura a Catalunya, que contribuiran tant a la configuració del diagnòstic inclòs en el document final com a la reflexió dels grups de treball temàtics. En aquest sentit, la identificació dels indicadors i temes d'interès tindrà en compte l'estructuració temàtica dels grups de treball, amb la voluntat de presentar a les reunions inicials de cada grup un mapatge de dades rellevants.

La recerca de dades recaurà en l'oficina tècnica del Pla, i ha de comptar amb el suport dels serveis de documentació del Departament de Cultura i del Departament d'Educació en la identificació de fonts. Així mateix, s'espera comptar amb la col·laboració de les entitats representatives del sector en la identificació i aportació de dades. En conjunt, aquest exercici pretén trobar i analitzar informació quantitativa i qualitativa (estudis, informes, actes de conferències, etc.) sobre l'evolució recent de l'àmbit del llibre i la lectura a Catalunya.

4.1. Organigrama

4.2. Òrgans col·legiats i unitats de treball. Funcions i composició

4.2.1. El Consell nacional de la lectura

És l'òrgan col·legiat presidit per la Consellera de Cultura —amb el conseller d'Educació com a vicepresident— que inclou representants dels diferents ens de les conselleries i d'altres administracions que treballen pel llibre i la lectura i representants de les entitats del sector.

És el responsable d'iniciar el procés d'elaboració del Pla, amb la validació del grup impulsor, de legitimar-ne els resultats i de vetllar i implicar-se perquè s'apliquin les mesures aprovades. Es reunirà a l'inici de la represa dels treballs d'elaboració del Pla i al final del procés.

La composició està determinada per l'Acord de Govern. A més de la presidència i la vicepresidència, hi ha 46 vocalies: 23 corresponents a les diverses administracions amb competències en l'àmbit del llibre i el foment de la lectura i 23 corresponents a entitats, tant de l'àmbit cultural com educatiu.

Composició:

- a) Presidència: la persona titular del departament competent en matèria de cultura
- b) Vicepresidència: la persona titular del departament competent en matèria d'educació
- c) Vocalies:
 - 1) El secretari o la secretària general del departament competent en matèria de cultura
 - 2) El director o la directora de la Institució de les Lletres Catalanes
 - 3) La persona titular de la direcció general competent en matèria de biblioteques
 - 4) El director o la directora de l'Institut Català de les Empreses Culturals
 - 5) La persona titular de la direcció general competent en matèria de política lingüística
 - 6) El director o la directora de l'Institut Ramon Llull
 - 7) El director o la directora de la Biblioteca de Catalunya
 - 8) El secretari o la secretària d'Universitats i Recerca
 - 9) El secretari o la secretària de Polítiques Educatives
 - 10) La persona titular de la Direcció General de Currículum i Personalització*
 - 11) La persona titular de la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa
 - 12) Un diputat o una diputada responsable de Cultura de la Diputació de Barcelona

* Actualment aquesta Direcció General s'ha reestructurat i dividit en dues. Per això, aquesta vocalia l'ocuparan formalment la persona titular de la Direcció General d'Educació Inclusiva i Llengües i la persona titular de la Direcció General d'Innovació, Digitalització i Currículum.

- 13) Un diputat o una diputada responsable de Cultura de la Diputació de Girona
- 14) Un diputat o una diputada responsable de Cultura de la Diputació de Lleida
- 15) Un diputat o una diputada responsable de Cultura de la Diputació de Tarragona
- 16) Una persona representant del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts
- 17) Una persona representant de l'Ajuntament de Barcelona
- 18) Una persona representant de la Federació de Municipis de Catalunya
- 19) Una persona representant de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques
- 20) El o la cap de l'Àrea del Llibre de l'Institut Català de les Empreses Culturals
- 21) El o la cap del Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya
- 22) El degà o la degana de la Institució de les Lletres Catalanes
- 23) Una persona representant de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals
- 24) Una persona representant de la Reial Acadèmia de Bones Lletres
- 25) Una persona representant de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana
- 26) Una persona representant de l'Associació PEN Català
- 27) Una persona representant de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
- 28) Una persona representant de l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya
- 29) Una persona representant d'Escrivim, Associació Professional d'Escriutores i Escriptors de Literatura
- 30) Una persona representant de Guionistes Associats de Catalunya
- 31) Una persona representant dels traductors literaris, a proposta conjunta de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, l'Associació PEN Català i l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya
- 32) Una persona representant de l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya (APIC)
- 33) Una persona representant de l'Associació Il·lustra, Professionals de la Il·lustració Catalana Associats
- 34) Una persona representant de l'Institut d'Estudis Catalans
- 35) Una persona representant de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa de la llengua occitana
- 36) Una persona representant de l'entitat Lluç. Federació d'Entitats Culturals dels Països Catalans
- 37) Una persona representant de l'associació Espais Escrits. Xarxa del Patrimoni Literari Català
- 38) Una persona representant de la Coordinadora d'Estudis Universitaris de Filologia Catalana.
- 39) Una persona representant de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana
- 40) Una persona representant del Gremi d'Editors de Catalunya
- 41) Una persona representant del Gremi de Llibreters de Catalunya

- 42) Una persona representant del Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil
 - 43) Una persona representant del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya
 - 44) Una persona representant del Col·legi de Periodistes de Catalunya
 - 45) Una persona representant de l'Associació de Mestres Rosa Sensat
 - 46) Una persona representant de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya – FMRPC
- d) Secretaria: l'ha d'exercir personal al servei de la Institució de les Lletres Catalanes, amb dret a veu i sense vot.

4.2.2. El grup impulsor

És l'espai tècnic que lidera el procés de treball del Pla. Està integrat per representants del Departament de Cultura i del Departament d'Educació que estan al capdavant dels òrgans des dels quals es desenvolupen les polítiques a favor del llibre i la lectura i per representants de les associacions professionals del sector.

La seva composició ha de garantir el coneixement, la representativitat i l'operativitat. Per això, la participació de les diferents associacions s'articularà a través de representants dels diferents àmbits que garanteixin la màxima representativitat i tinguin una visió àmplia de l'àmbit, un lideratge reconegut i la capacitat de recollir les diferents veus.

Funcions:

- Aprovar el programa de treball, el calendari, la metodologia de treball i els mecanismes de seguiment
- Establir els eixos i grups de treball
- Nomenar els participants als grups de treball
- Participar en els grups de treball
- Seguir i validar periòdicament l'evolució del PNLL
- Analitzar, prioritzar i aprovar les propostes dels grups de treball
- Aprovar el document final per elevar-lo al CNL, amb objectius concrets i prioritzats, les mesures que se'n deriven, el calendari d'aplicació i el pressupost necessari i les recomanacions de mecanismes de seguiment i avaluació posterior del Pla
- Qualsevol altra funció de naturalesa anàloga que ajudi a garantir un bon desenvolupament del Pla

Composició:

Joan Abellà, representant del **sector de l'edició**. Editor. Presideix la comissió que han creat l'Associació d'Editors en Llengua Catalana i el Gremi d'Editors de Catalunya per coordinar la participació de tots els editors en el Pla nacional del llibre i la lectura

Izaskun Arretxe, Directora de la **Institució de les Lletres Catalanes**

Laia Asso, Directora general d'**Educació Inclusiva i Llengües**

Montse Ayats, **responsable departamental** del Pla

Joaquim Bejarano, Cap de l'**Àrea del Llibre** de l'Institut Català de les Empreses Culturals

Imma Canal, Representant del **sector educatiu**. Mestra. Vinculada al Departament d'Educació per al treball d'aspectes llengua i literatura a les aules i també de l'ensenyament-aprenentatge de la lectura

Joan Cuevas, Director general d'**Innovació, Digitalització i Currículum**

Miquel Curanta, Director de l'**Institut Català de les Empreses Culturals**

Maite Cusó, Representant del **sector de la comercialització del llibre**. Llibretera.

Membre delegada per la junta actual del Gremi de Llibreters

Andreu Freixes, Subdirector general de **Llengües**

Sebastià Portell, Representant del **sector de la creació**. Escriptor. Persona delegada per les associacions més representatives del sector de la creació literària

Sílvia Sanahuja, Cap del **Servei de Biblioteques**

Josep Vives, Director general de **Promoció Cultural i Biblioteques**

Es preveuen quatre reunions inicials del grup impulsor, una per fixar el programa de treball del Pla i les altres tres per establir els eixos, els grups de treball i els participants en els diferents grups. Així mateix, el grup impulsor rebrà tota la documentació que generin els diferents grups de treball i, per tant, podrà fer seguiment de l'evolució del Pla de treball. Aquest seguiment comptarà també amb una reunió presencial de seguiment a la meitat del procés d'elaboració del Pla.

En la darrera fase del Pla de treball, es realitzaran un mínim de dues reunions per analitzar, i aprovar les propostes dels grups de treball, establir prioritats, pressupost, calendari i totes les qüestions que caldrà incorporar en el document final. I, per últim, es farà una reunió final per aprovar el document que s'haurà d'elevat al Consell nacional de la lectura.

4.2.3. Els grups de treball

Els grups de treball que desenvoluparan els eixos temàtics o àmbits de treball són el nucli principal per al disseny del Pla de treball i han de permetre abordar les diferents dimensions del llibre i la lectura i garantir el debat i la participació de tots els agents. Cal parar atenció en l'equilibri, la representativitat i la diversitat. Els grups de treball vindran determinats pels aspectes o àmbits que es consideri clau abordar des del grup impulsor. Han de comptar amb representants de les entitats que conformen el Consell nacional del llibre i la lectura però també han d'incorporar altres agents. Han de desenvolupar aquests eixos temàtics establint una bona diagnosi i fent propostes al grup impulsor d'objectius i mesures a impulsar. Els grups de treball hauran de tenir sempre en compte els programes i actuacions que ja s'estan desenvolupant i la feina feta pel Consell nacional de la lectura i les comissions de treball de l'anterior etapa.

Proposta metodològica:

- Cada grup de treball estarà format per un màxim de 15 persones dels àmbits de la cultura i l'educació, àmbits públic i privat, que es reuniran un mínim de 2 vegades
- Les reunions tindran una durada de 3 hores i es faran presencialment a la seu de la Institució de les Lletres Catalanes
- Les reunions seran conduïdes per la responsable del Pla i hi haurà de participar l'oficina tècnica per als aspectes de relatoria. Les sessions poden ser enregistrades només amb la finalitat de facilitar la transcripció
- La primera sessió de cada grup serà de reflexió i servirà per fer el diagnòstic i plantejar els principals problemes. La convocatòria, que s'ha d'enviar amb un mínim de 10 dies d'antelació per facilitar la feina de reflexió prèvia dels participants, ha d'incorporar una síntesi dels objectius del Pla, un document amb les dades rellevants del tema a treballar, la informació bàsica que es tractarà i algunes preguntes que serviran per obrir el debat
- Amb suficient antelació per poder preparar la segona reunió, es faran arribar les conclusions de la primera sessió i la informació bàsica per a la segona sessió. Aquesta sessió ha de servir per establir les actuacions i propostes concretes per a cada àmbit de treball, a curt i mig termini, a partir de l'acció pública i altres agents, i ho ha de fer de manera prioritzada
- La participació als grups de treball no ha de ser fixa. En funció dels resultats del debat i de la necessitat d'aprofundir en algunes qüestions, se'n podrà variar la composició
- D'acord amb el seu paper de facilitació del procés, la responsable departamental del Pla i l'oficina tècnica hauran d'identificar elements comuns en els problemes i les propostes formulades pels diversos grups, de cara a facilitar la posterior articulació del Pla

4.2.4. La responsable departamental del Pla

S'ocupa de dirigir les tasques necessàries per elaborar el Pla i participarà en totes les reunions i processos. Coordinarà i supervisarà les tasques de l'oficina tècnica i les de les persones de l'equip de la ILC que intervinguin en el procés.

La persona seleccionada a través de convocatòria pública és Montse Ayats, editora amb formació en el camp de l'educació i la filologia i amb coneixement i experiència de la cadena de valor del llibre. Funcionalment depèn de la Direcció de la Institució de les Lletres Catalanes.

4.2.5. L'oficina tècnica

Per a les tasques relatives a la recerca d'informació estadística i d'organització dels grups, les sessions de treball, la relatoria, així com per al suport al desenvolupament global del Pla, es comptarà amb una oficina tècnica, que s'ocuparà principalment de:

- Disseny i seguiment del programa de treball
- Recull de dades rellevants per als grups de treball i per al document final del Pla
- Organització, desenvolupament i relatoria de les reunions dels grups de treball i identificació de sinergies amb altres grups de treball
- Suport en activitats de comunicació del Pla
- Elaboració dels esborranys del Pla
- Qualsevol altra funció de naturalesa anàloga que ajudi a garantir un bon desenvolupament del Pla

L'empresa seleccionada per fer aquestes funcions és Primer Punt, amb experiència en l'àmbit de la cultura i la comunicació institucional, que mantindrà un contacte permanent amb la responsable del Pla i les persones designades de la ILC.

4.2.6. La comunicació

La voluntat de comunicació i transparència del procés d'elaboració del Pla nacional s'ha de traduir en mecanismes adequats de difusió al llarg de tota la iniciativa.

- La responsabilitat de la comunicació depèn de l'equip de la Conselleria de Cultura, que comptarà amb la implicació i el suport de la responsable de comunicació de la ILC i de la responsable de l'oficina tècnica. Caldrà la coordinació amb l'equip de Comunicació de la Conselleria d'Educació
- El Pla disposarà d'una pàgina web que reculli els objectius, les principals fites i documentació rellevant prèvia i elaborada en el transcurs del Pla
- S'utilitzaran les xarxes socials de la ILC per comunicar aspectes relacionats amb el Pla

4.2.7. La formulació final del Pla

En el decurs del procés d'elaboració del Pla, la responsable departamental del Pla i l'oficina tècnica faran seguiment de totes les qüestions debatudes als grups de treball i de les aportacions recollides en altres accions presencials i virtuals, amb voluntat d'analitzar els principals elements crítics i avançar en la definició de propostes per a la redacció de la versió definitiva del Pla nacional.

A partir de les propostes formulades pel diversos grups de treball es presentarà un esborrany del Pla nacional del llibre i la lectura, que –com s'ha especificat anteriorment– serà debatut i consensuat per part del grup impulsor. El document inclourà totes les temàtiques tractades en els grups de treball, per bé que podria seguir una estructura temàtica diferent, en funció de les qüestions que s'hagin considerat estratègiques durant el procés. Amb una visió transversal i de conjunt, formularà els objectius generals per al desplegament del Pla nacional del llibre i la lectura a Catalunya en els anys següents. Inclourà les accions concretes, el calendari d'execució, la partida pressupostària corresponent i l'ens responsable. També incorporarà els mecanismes de seguiment i avaluació posteriors al Pla. Després de ser aprovat pel grup impulsor, s'eleva al Consell nacional de la lectura. Posteriorment, el Pla es traslladarà al Govern i es presentarà oficialment a la societat en un acte públic.

5. Proposta d'àmbits de treball

Els àmbits de treball defineixen la manera com s'aborden i es concreten els objectius finals del Pla nacional del llibre i la lectura. És per això que, a l'hora d'establir-los, s'han tingut en compte tots aquells elements que es considera que poden tenir un impacte prioritari en la millora dels hàbits de lectura i l'increment dels índexs de lectura.

D'una banda, i en primer lloc, es planteja la necessitat de disposar de dades de referència consensuades que serveixin com a eina de treball de cadascun dels grups però també que permetin establir indicadors de millora globals i que puguin ser útils també com a eines de treball per al sector.

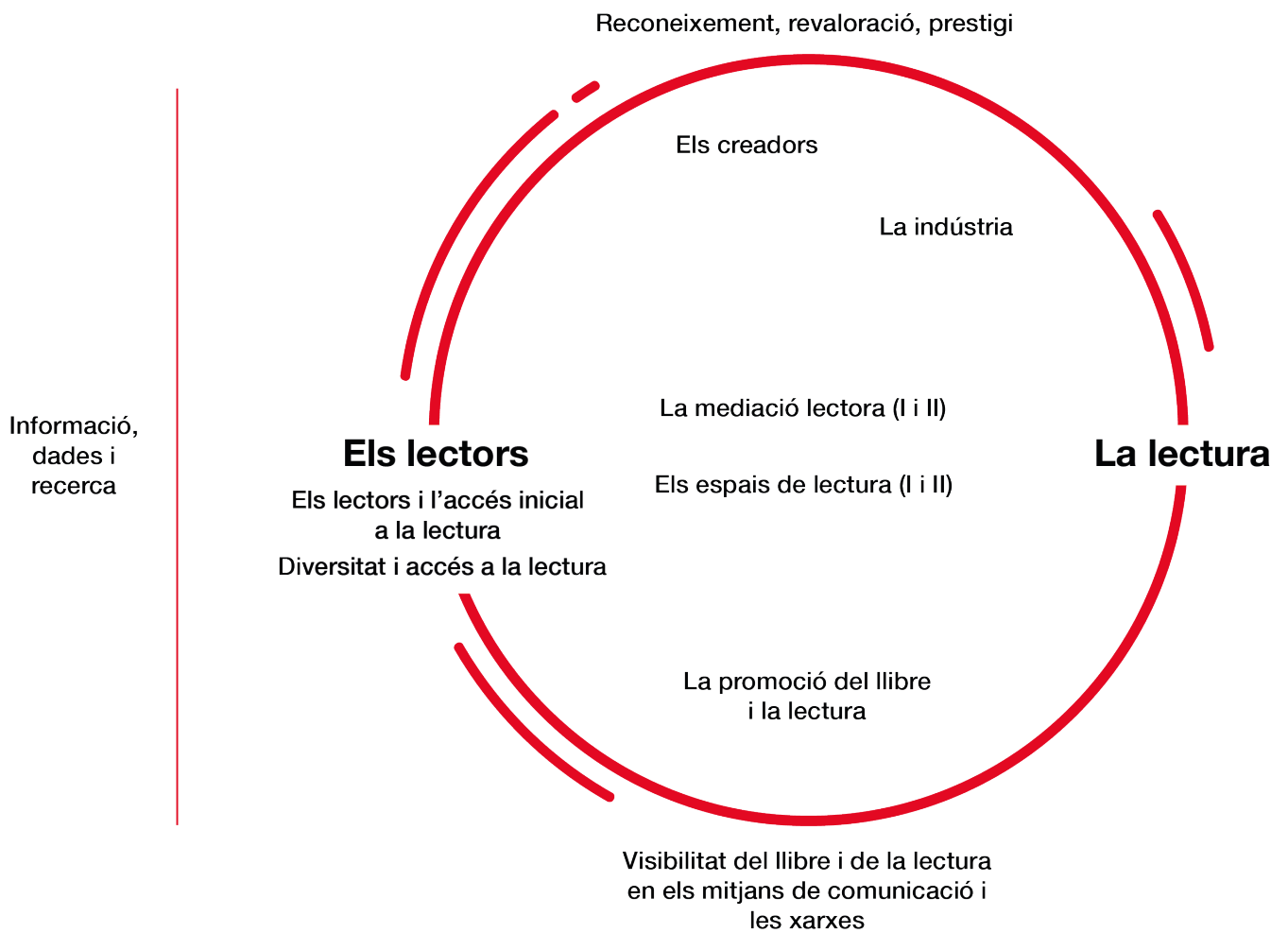
En un segon bloc es proposa tractar la iniciació a la lectura en l'àmbit escolar, un aspecte que principalment té relació amb l'aprenentatge de la tècnica de lectura i amb la comprensió lectora però també amb el foment inicial del gust per la lectura. En aquest mateix bloc es tractarà la lectura com a element que contribueix a la igualtat d'oportunitats i, per tant, cal que tothom hi pugui tenir accés, per a la qual cosa sovint calen formats, continguts o programes específics.

L'aprenentatge inicial es completa amb la feina que també fa l'escola per fomentar el gust per a la lectura però que sobretot duen a terme la resta d'agents mediadors en diferents espais concrets. Per això, hi ha un tercer bloc, el més important de tots per incidir en els objectius que es proposa el Pla, dedicat als espais lectors i a la mediació lectora. Un bloc que es complementa amb l'anàlisi de les activitats de promoció a l'entorn de lectura.

Per tal de garantir la riquesa i la diversitat de l'oferta lectora, elements intrínsecament lligats a l'hàbit lector i als índexs de lectura, és també fonamental reflexionar a l'entorn de la creació, els continguts i la indústria del sector del llibre. Per això també s'hi dedicaran dos grups de treball.

Finalment, es considera necessari abordar en un darrer bloc el prestigi i la visibilitat de la lectura i dels agents que hi ha a l'entorn d'aquesta activitat.

Tots els àmbits de treball tindran sempre en compte, a banda de l'especificitat del català, la transformació digital, així com la perspectiva de gènere, la diversitat i la sostenibilitat.

1. Informació, dades i recerca (1 sessió diagnòsi + 1 sessió propostes)

Les dades tenen un gran valor social i econòmic i són fonamentals per a la presa de decisions tant en les polítiques públiques com en l'àmbit empresarial i també en les entitats i associacions. I són, des del punt de vista de l'Administració Pública, una eina indispensable per garantir el principi de transparència.

La feina en aquest àmbit de treball ha de servir per fixar de quines dades disposem i quines considerem que falten en l'àmbit del llibre i la lectura, per parlar d'accessibilitat i sistematització d'aquestes dades, per valorar el paper de la recerca universitària en l'obtenció de dades i, finalment, per reflexionar sobre els indicadors dels hàbits i índexs de lectura.

2. Els lectors i l'accés inicial a la lectura (1 sessió diagnòsi + 1 sessió propostes)

L'aprenentatge de la lectura s'inicia en molts casos abans de l'entrada a l'escola, però és a l'escola on es desenvolupa la capacitat de llegir, de comprendre i d'interpretar textos i on hi ha les persones especialitzades que n'afavoreixen i en garanteixen l'apropiació.

En aquest àmbit de treball es reflexionarà i es faran propostes de millora sobre la lectura abans de l'escola i sobre la lectura al llarg de la trajectòria escolar, tot abordant aspectes fonamentals com els perfils lectors, les situacions de lectura diversa, els plans lectors, els itineraris lectors, els recursos o el gust per la lectura.

3. Diversitat i accés a la lectura (1 sessió diagnòsi + 1 sessió propostes)

L'accés a la lectura és un dret i per això és necessari garantir que no hi hagi ningú que quedi enrere en l'adquisició de l'hàbit lector i el gust per la lectura al llarg de la vida. Caldrà, doncs, identificar les dificultats d'accés, els programes i iniciatives existents, i també les mancances per abordar de manera específica tots els aspectes que han de garantir l'accessibilitat a la lectura, la millora de l'hàbit lector i el gust per la lectura en tots els col·lectius socials i durant totes les etapes de la vida.

4. Els creadors (1 sessió diagnosi + 1 sessió propostes)

Sens dubte, un dels grans reptes en el camp dels creadors literaris (escriptors, traductors i il·lustradors) és avançar cap a la professionalització. Una creació més professionalitzada té incidència en la qualitat i diversitat de l'oferta lectora. Per això, es fa necessari reflexionar sobre la visibilitat i el reconeixement de la creació, sobre com acostar els creadors i la feina de creació a la societat —posant un èmfasi especial en l'àmbit educatiu—, sobre els programes d'ajut i estímul a la creació i les eines de suport als creadors o els espais de creació de què es disposa.

Tot i que aquest àmbit de treball se centrarà en la professionalització, haurà d'abordar també altres aspectes com és ara el patrimoni literari o la formació dels creadors.

5. Els espais de lectura (2 sessions diagnosi + 2 sessions propostes)

Les biblioteques públiques són els espais per excel·lència per connectar tots els ciutadans amb la lectura, la informació i el coneixement i, és clar, són cabdals per contribuir a fer lectors i per incrementar l'hàbit de lectura. Però són també cada vegada més un element clau per al desenvolupament de la comunitat i per garantir l'accessibilitat universal a la cultura i la informació.

És necessari reflexionar i definir com han de ser les biblioteques del segle XXI en general i, en particular, com han de ser les biblioteques escolars i les biblioteques universitàries. Amb l'objectiu d'acostar la lectura al màxim de gent, cal pensar també, més enllà de les biblioteques, en l'existència i la necessitat d'altres espais generadors de dinàmiques lectores.

En aquest àmbit es faran dues sessions de diagnosi i dues de propostes. Cada sessió comptarà amb les mateixes persones; una de les sessions tindria com a eix central les biblioteques escolars i universitàries i l'altra, les biblioteques públiques, on també es tractaran els altres espais generadors de dinàmiques lectores.

6. La mediació lectora (2 sessions diagnosi + 2 sessions propostes)

Ens fem lectors —adquirim l'hàbit o el gust per la lectura— amb el pas del temps, gràcies a un procés formatiu i pel fet de viure experiències motivadores en diferents contextos. Per això, el paper dels mediadors (famílies, escola, biblioteques, llibreries, persones que es dediquen professionalment a la mediació) és fonamental i, per això també, cal reflexionar sobre la formació inicial i continuada dels mediadors, sobre les eines i recursos de què disposen i sobre els que serien necessaris per tal que puguin exercir la seva funció de manera òptima.

En aquest àmbit també caldrà fer dues sessions de diagnosi i dues de propostes. Tenint en compte que tots els temes s'entrellacen caldrà abordar les diferents qüestions en les dues sessions. Una primera sessió focalitzaria el debat en les famílies i les escoles i la segona es dedicarà a bibliotecaris, llibreters i altres mediadors.

7. La indústria (1 sessió diagnosi + 1 sessió propostes)

En aquest àmbit de treball s'abordaran els aspectes de la indústria que, evidentment, també tenen conseqüències directes en l'hàbit lector. Es tractarà sobre l'enfortiment de projectes empresarials privats, la internacionalització de les empreses o la transformació digital al costat de temes com la preservació de la singularitat del model de proximitat dels punts de venda o altres qüestions com és ara l'oferta tant en continguts com en formats per arribar al màxim de lectors. Tenint sempre present la singularitat que suposa el fet de tenir un marc de protecció legal com és la Llei del llibre.

8. La promoció del llibre i la lectura (1 sessió diagnosi + 1 sessió propostes)

Les sessions dedicades a aquest àmbit de treball se centraran en les accions i programes que desenvolupen les administracions i els agents, les institucions i entitats del sector del llibre i la lectura per captar l'atenció dels lectors i/o ampliar-ne el nombre. Així doncs, s'analitzaran —des de la perspectiva dels continguts, de les fonts, de la idoneïtat dels models existents o dels que serien desitjables, de l'escalabilitat— programes, festivals, campanyes, i activitats diverses, com ara concursos i premis, tant en els formats presencials com en els virtuals.

9. Reconeixement, revaloració, prestigi (dels creadors, de la literatura, dels llibres, de la lectura) (1 sessió diagnosi + 1 sessió propostes)

El prestigi social de la lectura, dels llibres, dels creadors i de la literatura també influeix en l'increment de l'hàbit lector. Es tracta d'analitzar com posar en valor el prestigi de la lectura i el llibres i alhora reforçar la idea que és també una alternativa vàlida a d'altres activitats d'oci o formes de ficció amb les quals conviu avui. Aquesta anàlisi ha de passar necessàriament per fer visible la feina dels creadors i dels mediadors i el valor del llibre i la lectura al conjunt de la societat i ha d'abordar altres qüestions com ara la remuneració o el rol social dels creadors i mediadors.

10. Visibilitat del llibre i la lectura en els mitjans de comunicació i les xarxes (1 sessió diagnosi + 1 sessió propostes)

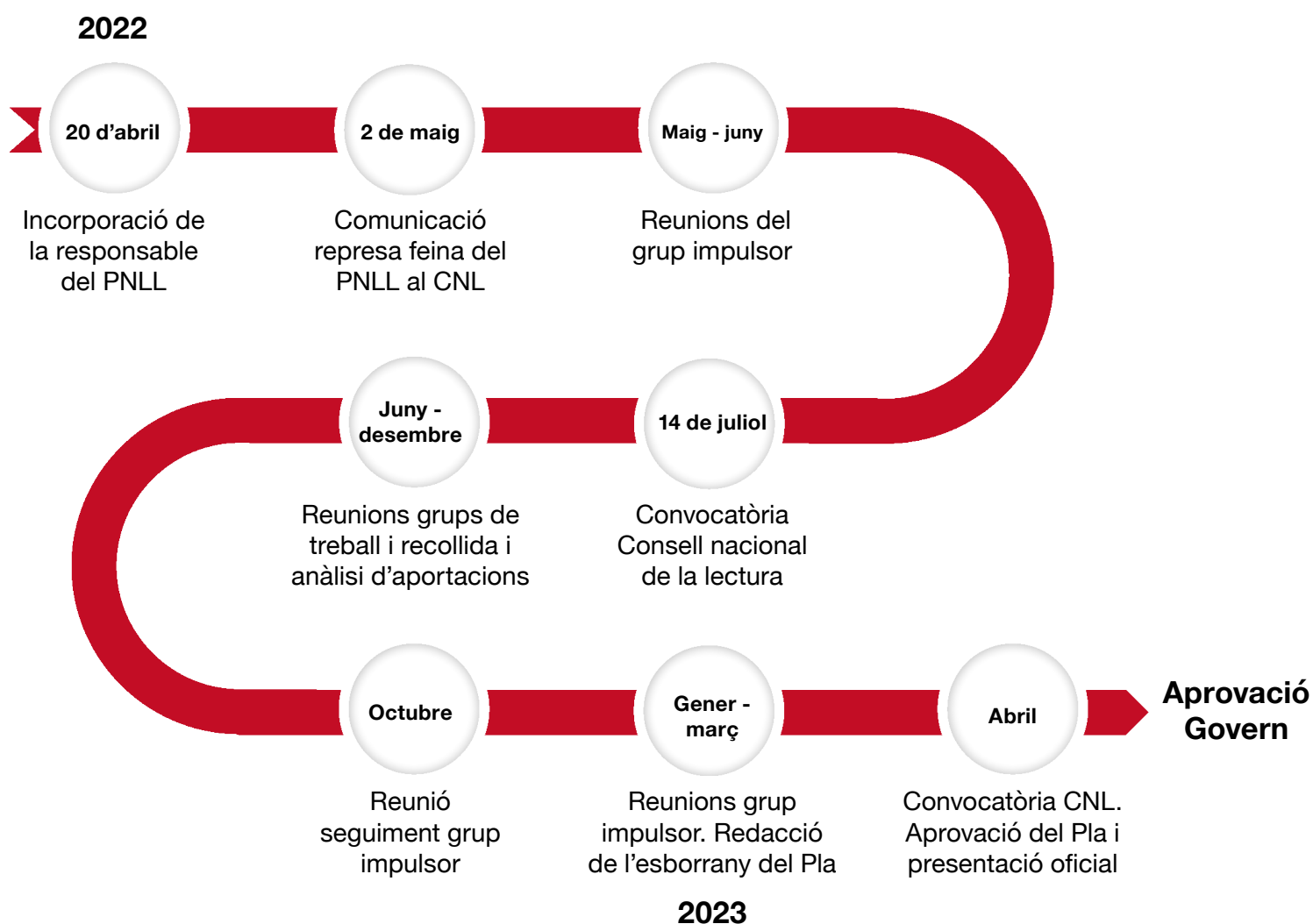
Els mitjans de comunicació i les xarxes són fonamentals per accedir a la informació i per difondre-la i tenen una gran influència en el nostre entorn social. Han viscut, a més, una transformació molt profunda en els darrers anys, amb l'aparició de nous canals, alguns dels quals són fonamentals per a l'accés al llibre i la lectura de determinats col·lectius (per exemple, els joves). Es tracta de reflexionar i fer propostes sobre com poden contribuir a millorar els índexs de lectura mitjançant la presència en els seus canals dels espais de lectura, dels llibres, de les bones pràctiques lectores i de tot allò que es mou a l'entorn del fet lector.

L'ordre i el calendari de les reunions dels grups de treball serà el següent:

- Informació, dades i recerca (30 de juny i 19 de juliol)
- Els creadors (13 i 27 de setembre)
- Diversitat i accés a la lectura (15 i 29 de setembre)
- Reconeixement, revaloració i prestigi (20 de setembre i 4 d'octubre)
- La mediació lectora I (22 de setembre i 6 d'octubre)
- La mediació lectora II (11 d'octubre i 27 d'octubre)
- La indústria (13 d'octubre i 2 de novembre)
- La promoció del llibre i la lectura (18 d'octubre i 4 de novembre)

- Visibilitat del llibre i de la lectura en els mitjans de comunicació i les xarxes (20 d'octubre i 8 de novembre)
- Els lectors i l'accés inicial a la lectura (10 de novembre i 25 de novembre)
- Els espais de lectura I (15 i 29 de novembre)
- Els espais de lectura II (18 novembre i 1 de desembre)

6. Calendari de treball

7. Decàleg del Pla

Aquest decàleg sintetitza les 10 qüestions fonamentals que cal tenir en compte en relació al Pla nacional de la lectura, al procés d'elaboració i als resultats:

Respon al compromís del Govern en relació a la lectura com a forma insubstituïble d'accés al coneixement, de creixement personal i de cohesió social, elements indispensables per avançar cap a una societat democràticament més madura i socialment més justa.

Implica les conselleries de Cultura i Educació, que treballaran conjuntament per desenvolupar-lo.

És el Pla nacional del llibre i la lectura de Catalunya (PNLL) i posarà un èmfasi especial en la lectura i el llibre en català.

Té com a objectiu analitzar els reptes actuals i de futur, pel que fa al foment de l'hàbit lector i l'increment dels índexs de lectura, i fixar objectius i mesures per incentivar-los tant a curt termini (2025) com a mitjà termini (horitzó 2030).

Es dota d'una metodologia adequada i participativa testada prèviament en altres processos amb objectius similars.

-

06 Ha de garantir la implicació i la participació de la major part dels agents públics i privats que poden contribuir a aconseguir aquest objectiu.
-

07 S'estructura a partir d'un Consell nacional de la lectura (CNL), un grup impulsor (GI) i múltiples grups de treball (GdT). El procés el coordinarà la Institució de les Lletres Catalanes.
-

08 Implica la realització, des d'una perspectiva transversal i a partir de les dades i de l'experiència dels participants en els diferents grups de treball, d'una bona diagnosi que identifiqui les principals necessitats i problemes del llibre i la lectura.
-

09 Comporta la definició, de manera consensuada, dels objectius, les accions prioritàries i els paràmetres avaluadors que han de permetre afrontar el repte que suposa l'increment de l'hàbit lector i dels índexs de lectura al nostre país.
-

10 S'ha de plasmar en un document que contingui tota aquesta informació. I les propostes d'acció que es prioritzin han d'anar acompanyades d'un calendari d'execució, un pressupost i uns indicadors de seguiment i avaluació.

L **C** Institució
de les **Lletres**
Catalanes

**Generalitat
de Catalunya**